

לונדון, 19.9.38

נחקבל הבוקר המכתב למטעלה על השידול. ההנהלה דורשת 4.625 רשיונות לעולים (3.450 גברים, 1.175 נשים): להתישבות הקיימת והחדשה 1,575, לקבוצים במושבות 1,000, מומחים להעטיה ובמוסדות 350, להכשרה של נוער מגרמניה על יסוד הקצבה של 60 לא"י לנפש - 1,200, לקרובים מגרמניה ואבטסריה 500.

במכתב המבטס דרישה זו יש ידיעות מענינות, שראויות היו להתפרסם ברבים.

(1) בהקופת מאי-יולי ש"ז נכנס לאפ"ק סכום 1.476.000 לא"י, כנגד 853.000 לא"י באותם שלושת החדשים בשנת 1937. מיאנואר עד אפריל ש"ז נכנסו לאפ"ק 1.187.000 לא"י.

(2) מאפריל 1936 ועד עכשיו נעשו ע"י יהודים כ-200 קדוחות, ורק 15 לא הצליחו, ו-30 עדיין נמשכות.

(3) שטח ההסקאה במשק הפועלים (מחוץ לשטחי מטעי הדר) היה בסוף קיץ 1936 - 15.398 דונם, הגיע ב-1937 ל-20.150 דונם, ל-27,000 ב-1938. חברה מקורות הניחה 17 קילומטר של צנורות, ובשנה הבאה תשקה 13.000 דונם בעשרים מטקים, לאחר כך ההסקאה תגיע ל-20.000 דונם.

(4) מטעי תפוחי אדמה: היבול ב-1937 היה 660.000 קל"ב, בחמשת החדשים הראשונים של 1938 - 792.000 קל"ב בעונת 1937 מכרה חבובה 430 טון בננות, בעונת 1938 - 1200 טון. ביצים נמכרו ע"י חבובה בשנת 1935/6 - 26 מיליון, בשנת 1936/7 - 39 מיליון, בחמשת החדשים של 1938 - 21 מיליון (נגד 18 מיליון באותו זמן אשתקד). בחציית הראסונה של 1938 הגיע עוד האימפורט של ביצים ל-36 מיליון.

(5) מספטמבר 1937 עד יולי 1938 נוספו ב-42 קבוצות ישנות (שנוסדו לפני 1936) 318 מהישיבים, ב-36 מושבים - 234 מחישיבים.

(6) מינוארי 1936 נוספו 29 נקודות הקלאיות חדשות, המונות 2000 חברים: ההשקעה - 161.000 לא"י. משובים אלה היא 161.000 לא"י.



מה קיבלו הערבים ומה קיבלנו אנחנו.

(ד) טענת מ.מ. על אבן סעוד.

התנגדות אבן סעוד - מכוונת בעיקרה לעבדאלה הוא טחכוון בלחצו להשיג עקבה והנחות אחרות.

(ה) טענת המיעוט הערבי:

מה בין ציחיה וא"י - העליה היהודית הקטין המיעוט,

אם מיעוט מפריע - רוב ערבי וודאי.

גודל המיעוט בגליל : בעכו 43.470 ערבים

בצפת 32.065

בנצרת 19.507

מדינה יהודית תקיפה תסתדר עם שכנותיה. ההנהגותה כלפי המיעוט תרכוש לב הערבים שכנות הלבנון הנוצרי ותרכיח משנה המצב.

(ו) לא הועדה הטכנית אלא הממשלה צריכה להכריע בשאלת הגליל, חיפה, ירושלים, הנגב. יש לזכור שביטול הטרנספר הכפוי הקטין אפשריותנו, ומשפט הנחה גדולה לערבים.

(ז) טענת האגרסיביות של מ.מ. (בשיחתו האחרונה) איך ההנהגה הישוב במטח השנתיים.

לא השתמשו ברע בכוחם ובנשקם.

יהם הישוב למעשי חגובת-נקמה.

עליה בכלל והשידול הקרוב

המהומות, גיוס אלפי צעירים להגנה, סכנת מלחמה - מחייבות עליה צעירה בקנה מידה רחב.

צרכים תכופים מחייבים שידול עבודה:

הקטיף (יעסיק עד 20.000 פועל), עבודות הצבא, גיוס למשטרה ולצבא, הרחבת ההתישבות

ונקודות חדשות.

ההנגדות למכסימום של נוער ותלמידים.

הכונה לקראת מלחמה

יש לדאוג למזון ולחמרי-גולם.

הבנה נגד התקפות אויר.

גיוס נוער יהודי בחו"ל לצבא אנגליה.

אימון של הנוער בארץ.

עליה צעירים גדולה בטרם פרצה מלחמה.

גיוס רחב של יהודים ימנע משלוח צבא אנגלי רב לארץ.

עד כמה מחייב הסגב בארץ ענוי יסודי. אכילו הנציב מודה (2.9.38) שבקרוב הפקידות

שוררת פסימיות בגלל:

- 1) The strain to which they are daily subjected.
- 2) The knowledge that Arab officials and police all have a foot in both camps.
- 3) The impression that the Commission will produce nothing of real value and that there is no likelihood of any settlement on simple and clear lines.
- 4) The fear that in the end H.M.G. will acknowledge Haj Amin as a representative negotiator (I am conscious of a certain atmosphere in official circles. This is induced by the following factors

(כדלעיל).

בוחזילת החודש הציע הבן להירולד לפרסם הודעה שיש בועת הממשלה להזמין לאחרי הופעה הדו"ח של הועדה, ערבי א"י והסוכנות היהודית לדון אחת בטרם הממשלה קיבלה החלטות בדבר הצעות הועדה. כל צד יהיה חבסי להביע דעתו כרצונו. המו"מ לא יטפן הרבה זמן, כי דרוש לממשלה חקבע דעתה הסופית בהקדם. מלבד הודעה זו יכסור הבן לעחונאים

אינפורמציה לא רשמית, שהמופתי וחבריו הסגורשים לא יוכלו ליצג ערבי א"י. הוא יוסיף להודעה זו אין פירושה שהוא מצמצמת באיזה אופן שהוא הודעה הממשלה בדבר החלוקה (strongly depress qualifying).

הרולד התנגד בכל חוקף להודעה זו. הטעמים: (א) מחוץ למופתי וסיעתו אין מי שינהל מו"מ. השם מחון הוא נרדף לבוגד. המהונים ברחו מהארץ. (ב) כל זמן שהחלוקה לא נחבטלה לא ימצא ערבי שינהל מו"מ. אם ימצא - יראו בו בוגד. (ג) ההודעה חשטה רוסם של חולשה.

ואשר למו"מ לאחר פרסום הדו"ח של הועדה - הרי זה חלוץ (א) בחוכן הדו"ח ובעמדה הממשלה. (ב) בכוחות הצבא שיהיו בארץ. רק אם החלוקה תחבטל יש סיכוי למו"מ עם ערבים. גט אז צריך יהיה לגייס מלכי ערב - חיות והמופתי לא רצוי לממשלה.

לונדון, 20.9.38

אליהו -

הבוקר פרסמה יטא טלגרמה מתל-אביב האומרת: "אחרי מו"מ שנמשך כל הקיץ, הגיעה ההסתדרות הציונית וההס" הציונית החדשה בלילה האחרון לידי הסכם נסיוני (tentative agreement) לשיתוף פעולה בהגנה הישוב. ההסכם קבל חוקף לאחר שוולדימר זבוטינסקי, נשיא ההס" הצ' החדשה, יתן הסכמתו לסעיפי הבטחון.

יטא מבינה שההסכם פותר שאלת השתתפות נאצי"ו בכומר הישוב.

המו"מ הוחש לרגל הצורך להגיע לידי הסכם בשאלת ההגנה והחקפת השירות הערבי.

ישיבה סופית בין הנאצי <sup>300</sup> ובין ההס" הציונית נחקימה בביחו של ישראל רוקח, ראש עיריית ת"א.

100000